

Hyrynsalmen kunta

Hyrynsalmen kunnan kotisivuilta www.hyrynsalmi.fi löytyy tietoja ajankohtaisista kaavoitushankkeista. Kunta julkaisee kaavoihin liittyviä ilmoituksia ja kuulutuksia paikallislehti Ylä-Kainuussa ja sähköisellä ilmoitustaululla kunnan verkkosivuilla. Tarkemmin tiedottaminen esitellään kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Myös laadittujen kaavojen kaavakartat löytyvät kunnan internetsivuilta erillisinä tiedostoina. Karttapalvelua kehitetään vuoden 2021 aikana.

Lisätietoja antavat:

aluearkkitehti **Ulla-Maija Oikarinen**

044 710 4630

ulla-maija.oikarinen@hyrynsalmi.fi

rakennustarkastaja **Jari Hurskainen**

044 7104 434

jari.hurskainen@hyrynsalmi.fi

teknisen osaston päällikkö

Jouni Romppainen 044 7104 421

jouni.romppainen@hyrynsalmi.fi

Hyrynsalmen kunta

Laskutie 1

89400 Hyrynsalmi

kunta@hyrynsalmi.fi

Kaavoituskatsaus 2021

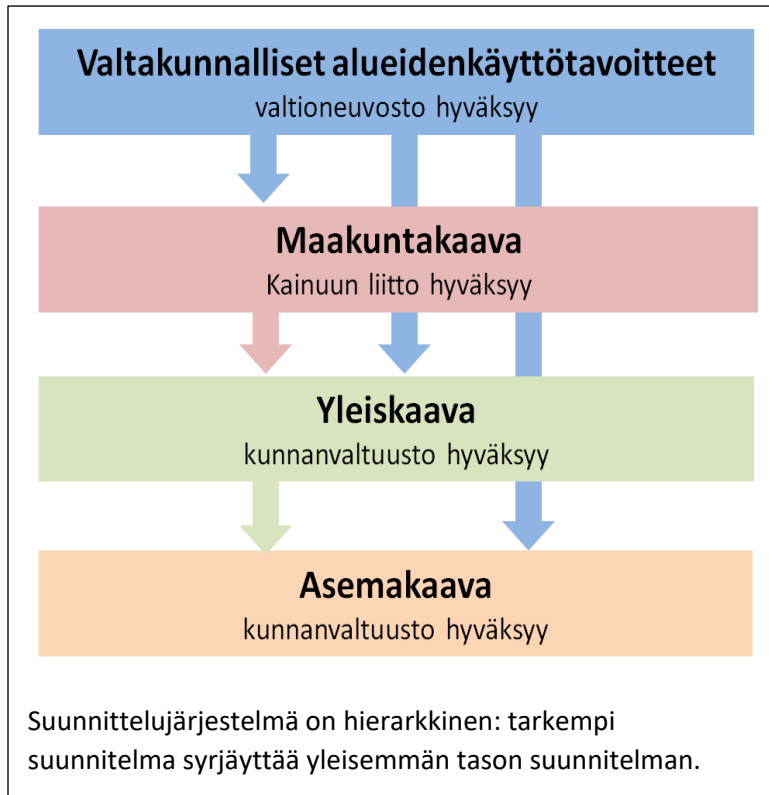

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaavahankkeista. Kaavoituskatsauksen tavoitteena on antaa kokonaiskuva kunnan tämänhetkisestä yleis- ja asemakaavasuunnittelusta. Katsauksessa esitettyjen kohteiden lisäksi voi käynnistyä myös muita hankkeita, joista tiedotetaan erikseen. Kaavoituskatsaus on myös yksi kaavoituksen vuorovaikutusmenetelmistä.

Sisällysluettelo

Kaavoituksen suunnittelujärjestelmä	2
Kaavoitus ja kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet	2
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	2
Maakuntakaava	2
Yleiskaava.....	2
Hyrnsalmen tuulivoimayleiskaava	2
Kirkonkylän asemakaavat	2
Ukkohallan asemakaavat	2
Ranta-asemakaava.....	2
Suunnittelutarvealueet Hyrnsalmella	2
Maankäytön kehittämissuunnitelmat	2
Rakennusjärjestys	2

Kaavoituksen suunnittelujärjestelmä

Hyrynsalmen kunnan kaavoituksesta vastaavana viranomaisena toimii **kunnanhallitus**.

Maankäyttö- ja rakennuslakia uudistetaan parhaillaan. Näillä näkymin uusittu laki valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä.

<https://mrluudistus.fi/>

Alueiden käytön suunnittelujärjestelmään kuuluvat **valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava**. Ranta-alueelle laadittavaa asemakaavaa, joka käsittelee pääasiassa loma-asutuksen järjestämistä, kutsutaan **ranta-asemakaavaksi**. Maakuntakaavan laatii Kainuun liitto ja hyväksyy maakuntavaltuusto, yleis-, asemakaavat laatii ja hyväksyy kunta. Ranta-asemakaavat laaditaan maanomistajien aloitteesta maanomistajien kaavoina, jotka kunta kuitenkin käsittelee ja hyväksyy.

Yleiskaava voidaan laatia oikeusvaikutteisena ja oikeusvaikutteettomana. Oikeusvaikutteisena laadittavalla yleiskaavalla on maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetut oikeusvaikutukset, oikeusvaikutuksetonta osayleiskaavaa voidaan pitää lähinnä valtuuston tahdonilmauksena halutusta kehityksestä, esimerkiksi strategiset yleiskaavat.

Kaavoituksella ohjataan alueiden käyttöä, eri toimintojen yhteensovittamista ja rakentamista. Suunnittelun tavoitteena on edistää mm.

- turvallisen, terveellisen ja viihtyisän elin- ja toimintaympäristön luomista
- yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta ja toimivuutta
- rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista
- ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä
- elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä
- palvelujen saatavuutta
- liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä.

Kaavoitusta ohjaa pääasiassa **maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL)** sekä **maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA)**.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavoituksessa tulee arvioida ennakkoon kaavan ja sitä koskevien vaihtoehtojen toteuttamisen merkittävät ympäristövaikutukset. Lisäksi tulee arvioida yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut mahdolliset vaikutukset. Vaikutusten arvioinnin apuna käytetään kaavaprosessin alussa laadittuja selvityksiä. Vaikutusten arviointi käynnistetään kaavan luonnosvaiheessa, arvioinnit tarkistetaan ja tarkennetaan ehdotusvaiheessa sekä kirjataan kaavaselostukseen tai erilliseen vaikutustenarvioinnin raporttiin.

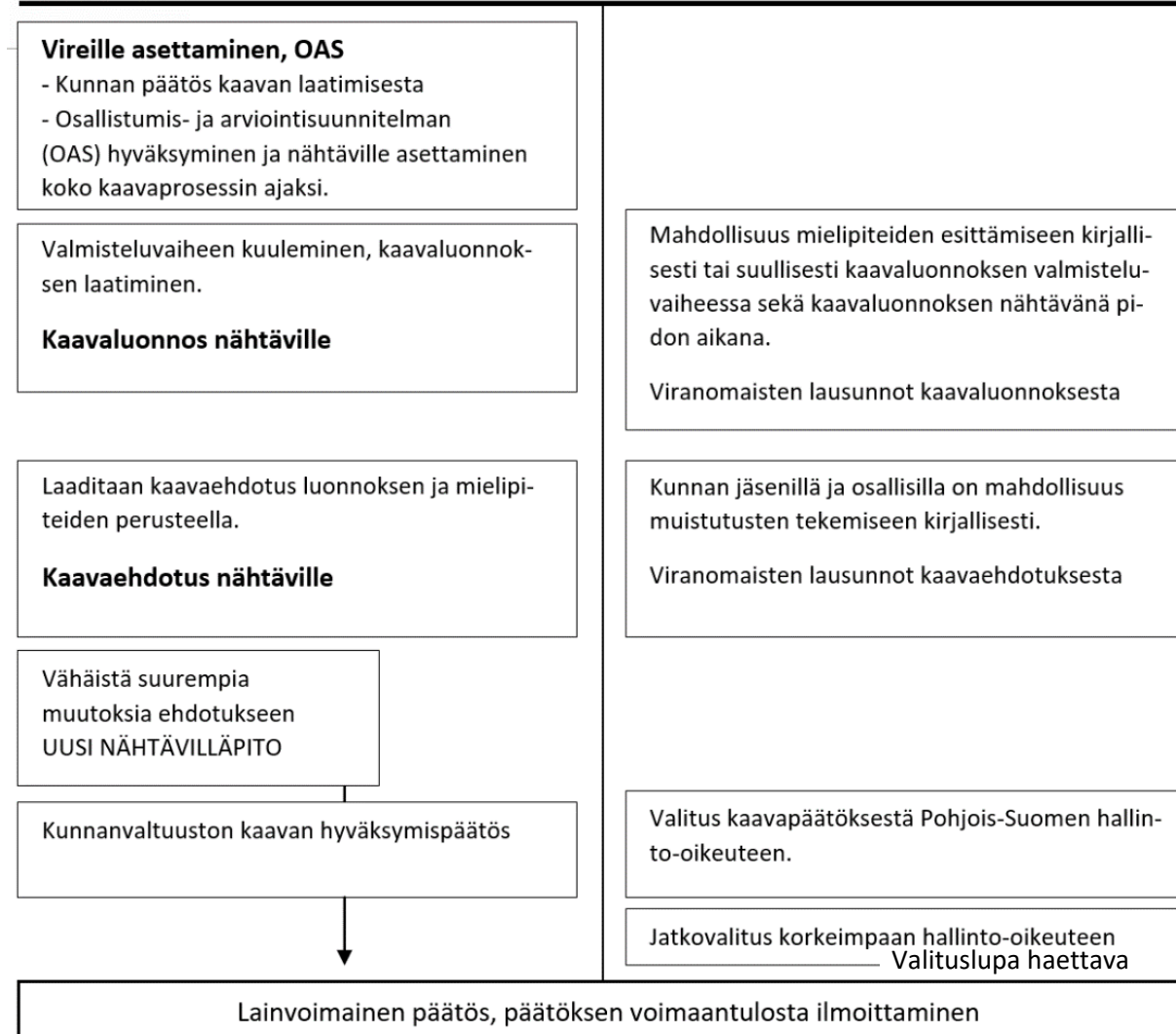

LINKKI:
ELY-keskuksen
erinomainen
**Osallistun
kaavoitukseen
Kuntalaisen opas**

Kaavoitus ja kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet

Kunnan toiminta

Osallisen vaikutusmahdollisuus

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on varmistettu kaavoitustyön vuorovaikutteisuus edellyttämällä jokaisesta kaavahankkeesta laadittavan **osallistumis- ja arviointisuunnitelma**. Suunnitelmassa selvitetään heti kaavoituksen alkuvaiheessa ne tahot ja osalliset, jotka valmisteluun on kytkettävä, sekä sopivimmat tavat aidon vuorovaikutuksen aikaansaamiseksi. Kaavoituksen tulee olla avointa, siitä tulee jakaa tietoa kunnan asukkaille ja maanomistajille, joille tulee varata mahdollisuus seurata kaavoitusta sekä tuoda esille omat näkemyksensä.

Vuorovaikutus voidaan järjestää kuhunkin kaavahankkeeseen sopivimmaksi katsottavalla tavalla. **Kunta tiedottaa** kaavoituksen vireilletulosta, laaditusta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavojen luonnos- ja ehdotusvaiheen nähtäville asettamisesta **paikallisissa sanomalehdissä ja kunnan verkkosivuilla**. Osallisille hankkeista tiedotetaan usein myös kirjeitse. Tarvittaessa järjestetään yleisötilaisuuksia hankkeiden eri vaiheissa.

Yksittäiseen kaavahankkeeseen voi parhaiten vaikuttaa kaavan luonnosvaiheessa mm. esittämällä suullisen tai kirjallisen mielipiteen. Ehdotusvaiheessa on tarvittaessa mahdollisuus jättää muistutus suunnitelmista.

Laajemmin kuntalaiset voivat vaikuttaa kaavoitukseen ja ympäristöönsä tekemällä aloitteita ja osallistumalla julkiseen keskusteluun. Maankäyttöä ja ympäristöä koskevia aloitteita voi tehdä myös Hyrynsalmen kunnanhallitukselle.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Lisätietoja:

https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Elinymparisto_ja_kaavoitus/Maankayton_suunnittelujarjestelma/Valtakunnalliset_alueidenkayttotavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 22 §:n mukaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet **tulee ottaa huomioon ja niitä tulee edistää** valtion viranomaisten toiminnassa sekä maakuntien ja **kuntien kaavoituksessa**.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 14.12.2017

<https://www.ymparisto.fi/download/noname/%7B67CD97B8-C4EE-4509-BEC0-AF93F8D87AF7%7D/133346>

Maakunnallinen suunnittelu koostuu *maakuntasuunnitelmasta, maakuntaohjelmasta ja maakuntakaavasta*. Kainuussa on yhdistetty samaan asiakirjaan, Kainuu-ohjelmaan, strategia ja maakunta-suunnitelma vuoteen 2035 sekä maakuntaohjelma.

Kainuu-ohjelma on hyväksytty maakuntavaltuustossa 18.12.2017.

https://kainuunliitto.fi/assets/uploads/2020/05/Kainuu-ohjelma_netti.pdf

Kainuu-ohjelma koostuu strategiaosioista, jossa määritellään Kainuun maakunnan kehittämissuunnitelmat ja yhteinen pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma (vuoteen 2035) sekä päämäärä ja strategiset tavoitteet. Varsinainen ohjelmaosio sisältää keinot, strategiset valinnat, joilla edetään vuoteen 2021 saakka. Ohjelman toimeenpano täsmennetään omassa vuosittaisessa toimeenpanosuunnitelmassa.

Kainuu-ohjelman osana on valmistunut myös Kainuun matkailustrategia 2018–2021.

<https://kainuunliitto.fi/assets/uploads/2020/05/Kainuu-matkailustrategia-2018-2021.pdf>

Kainuu-ohjelman päivitys on menossa. Uusi ohjelma valmistuu vuoden 2021 lopussa.

<https://kainuunliitto.fi/elinkeinot-ja-aluekehitys/kainuu-ohjelma-topsu/>

**Tietoa
maakuntakaavoituksesta:**
<https://kainuunliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/>

Maakuntakaava

Maakuntakaava on usean kunnan alueelle laadittu yleispiirteinen suunnitelma, jossa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen suuntaviivat ja periaatteet. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet täsmentyvät maakuntakaavassa alueiden käytön periaatteiksi ja aluevarauksiksi ja vaikuttavat tätä kautta kuntien alueiden suunnitteluun.

Kainuussa maakunta- kaavoituksesta vastaa Kainuun Liitto. Kainuussa on voimassa viisi maakuntakaavaa:

- **Kainuun maakuntakaava 2020** (vahvistettu valtioneuvostossa 2009)
- **Kainuun 1. vaihemaakuntakaava**, kaava koskee puolustusvoimien ammunta- ja harjoitusalueita (vahvistettu 2013)
- **Kainuun kaupan maakuntakaava** (vahvistettu 7.3.2016).
- **Kainuun tuulivoimavaihemaakuntakaava** (Ympäristöministeriö vahvisti 31.1.2017, lainvoimainen 21.5.2019)
- **Kainuun vaihemaakuntakaava 2030** Hyväksytty maakuntavaltuustossa 16.12.2019. Kaava tullut voimaan 26.2.2020. Vaihemaakuntakaava kumoaa voimassa olevat maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset siltä osin kuin niihin osoitetaan muutoksia.

Vireillä on **Tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen** Kainuun maakuntavaltuusto on päättänyt 17.6.2019 kokouksessaan käynnistää vaihemaakuntakaavan laatimisen Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamiseksi.

Kaavan etenemistä voi seurata ja asiakirjoihin tutustua:

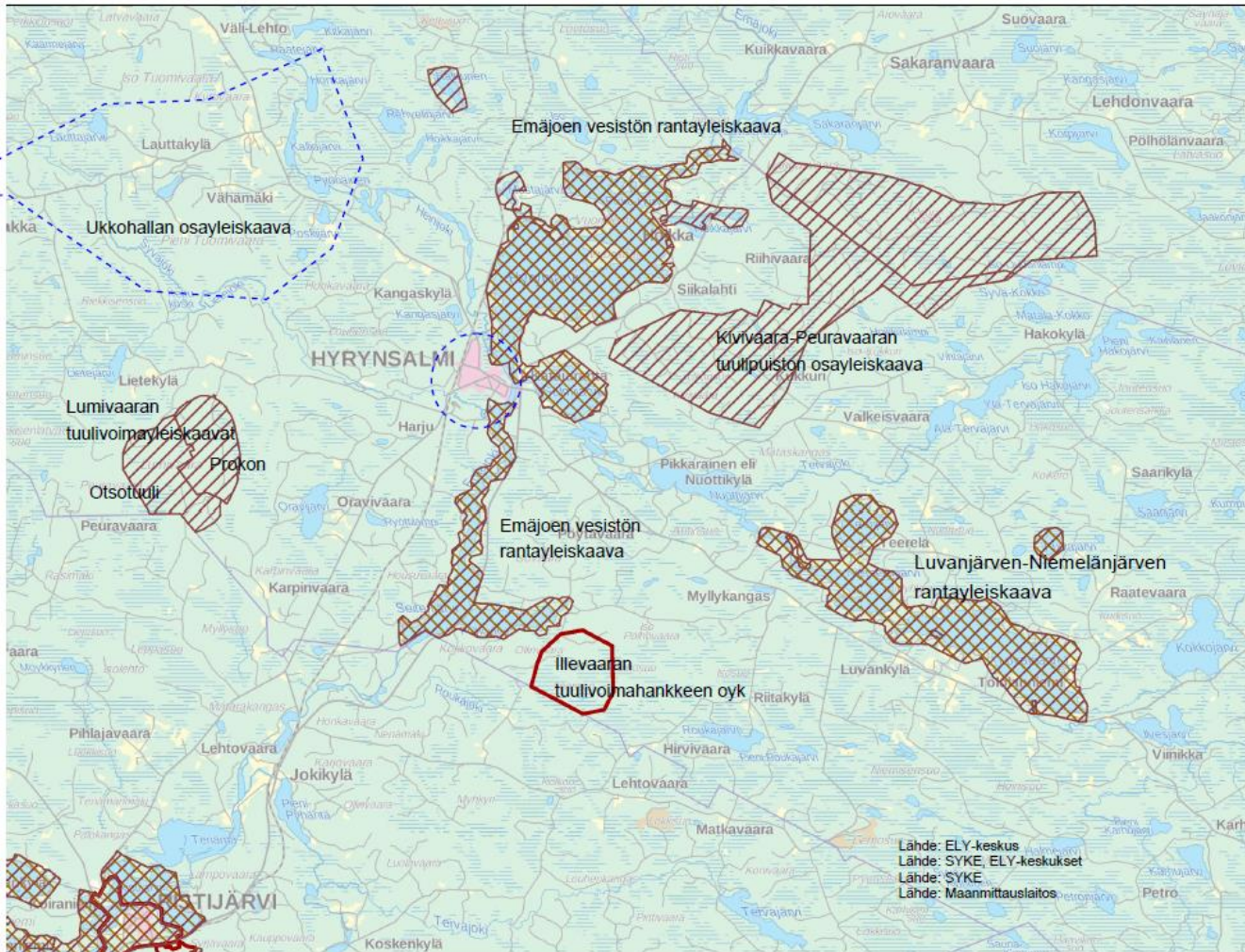
<https://kainuunliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/tuulivoimamaakuntakaavan-tarkistaminen/>

Yleiskaava

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sitominen. Kunnan tulee huolehtia tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja ajan tasalla pitämisestä. Yleiskaavan hyväksyy kunnanvaltuusto.

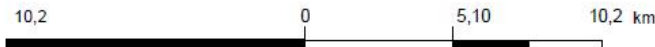
Yleiskaava voi olla suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena ranta-alueilla sekä kylä- ja maaseutualueilla. Lisäksi 1.4.2011 voimaan tulleen maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen mukaan kunta voi myöntää tuulivoimaloille rakennusluvat tuulivoimayleiskaavan perusteella.

Taajaman ja Ukkohallan yleiskaavat ovat ns. ensimmäisen asteen yleiskaavoina oikeusvaikutuksettomia ja osin vanhentuneita. Kaavojen ajantasaisuuden ja uusimistarpeiden arviointi on ajankohtaista.

ETRS-TM35FIN

1: 204 022

Oikeusvaikutuksettomat yleiskaavat

- Hyrynsalmen keskustaajaman osayleiskaava
- Ukkohallan osayleiskaava

Vireillä olevat yleiskaavat

- Illevaaran tuulipuistohanke, AboWind Oy
Kaavasta on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen

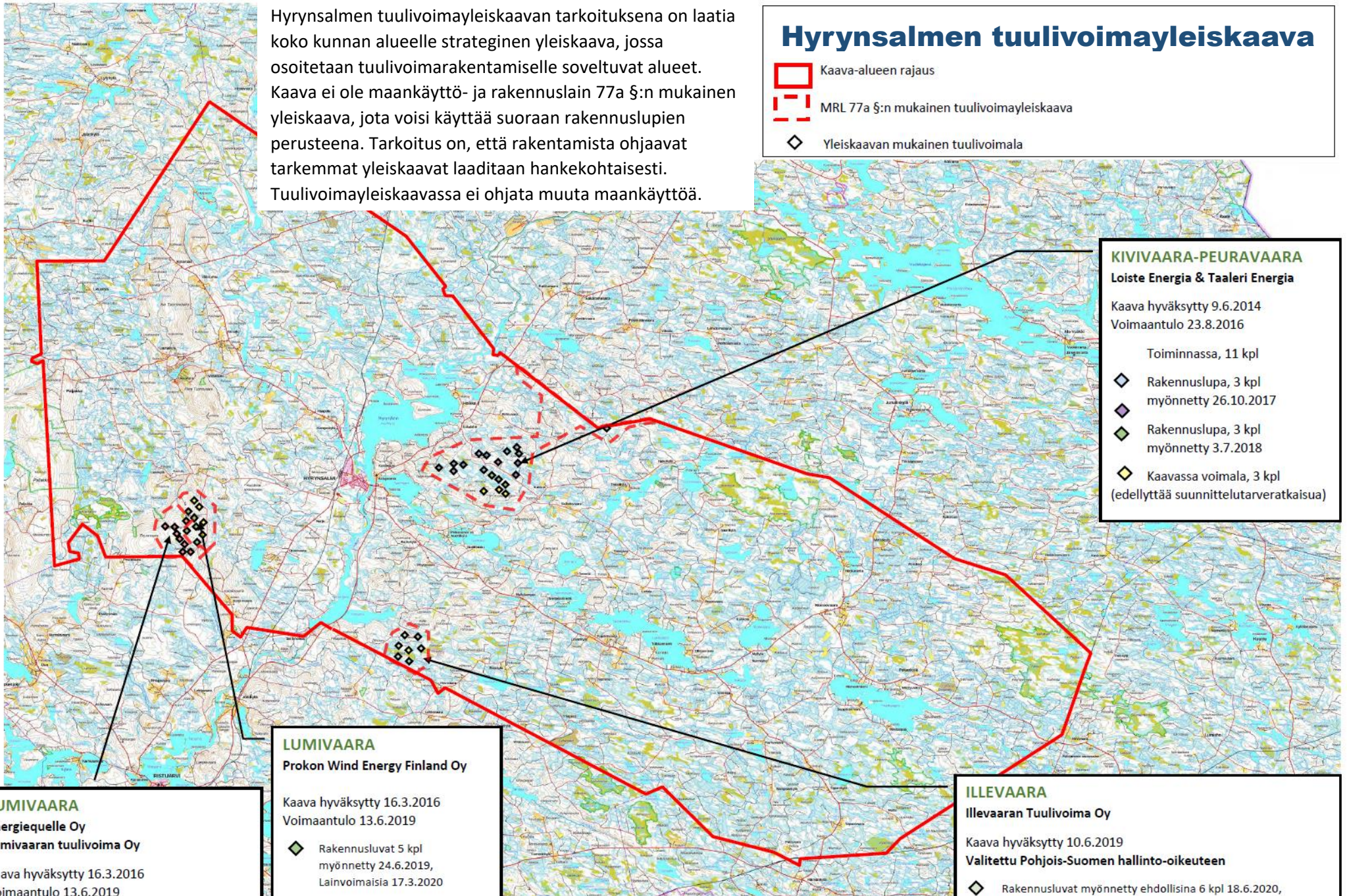
Oikeusvaikutteiset yleiskaavat (kaavoja voidaan käyttää rakennuslupien perusteena)

- Luvanjärven – Niemelänjärven rantayleiskaava
- Luvanjärven – Niemelänjärven rantayleiskaavan muutokset: 2005 ja 2006
- Emäjoen vesistön rantayleiskaava
- Emäjoen vesistön rantayleiskaavan muutos ja laajennus
- Kivivaara-Peuravaaran tuulipuiston osayleiskaava
- Lumivaaran tuulivoimamahankkeen osayleiskaava, Lumivaaran Tuulivoima Oy
- Prokon Lumivaara tuulipuiston osayleiskaava

Hyrnsalmen tuulivoimayleiskaavan tarkoituksena on laatia koko kunnan alueelle strateginen yleiskaava, jossa osoitetaan tuulivoimarakentamiselle soveltuvat alueet. Kaava ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 77a §:n mukainen yleiskaava, jota voisi käyttää suoraan rakennuslupien perusteena. Tarkoitus on, että rakentamista ohjaavat tarkemmat yleiskaavat laaditaan hankekohtaisesti. Tuulivoimayleiskaavassa ei ohjata muuta maankäyttöä.

Hyrnsalmen tuulivoimayleiskaava

- Kaava-alueen rajaus
- MRL 77a §:n mukainen tuulivoimayleiskaava
- Yleiskaavan mukainen tuulivoimala

KIVIVAARA-PEURAVAARA

Loiste Energia & Taaleri Energia

Kaava hyväksytty 9.6.2014
Voimaantulo 23.8.2016

Toiminnassa, 11 kpl

- Rakennuslupa, 3 kpl myönnetty 26.10.2017
- Rakennuslupa, 3 kpl myönnetty 3.7.2018
- Kaavassa voimala, 3 kpl (edellyttää suunnittelutarveratkaisua)

LUMIVAARA

Prokon Wind Energy Finland Oy

Kaava hyväksytty 16.3.2016
Voimaantulo 13.6.2019

- Rakennusluvut 5 kpl myönnetty 24.6.2019, Lainvoimaisia 17.3.2020
- Kaavassa voimala, 4 kpl 2 rakennuslupahakemusta 27.8.2020

LUMIVAARA

Energiequelle Oy
Lumivaaran tuulivoima Oy

Kaava hyväksytty 16.3.2016
Voimaantulo 13.6.2019

- Rakennusluvut 8 kpl myönnetty 1.4.2020 Valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen

ILLEVAARA

Illevaaran Tuulivoima Oy

Kaava hyväksytty 10.6.2019

Valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen

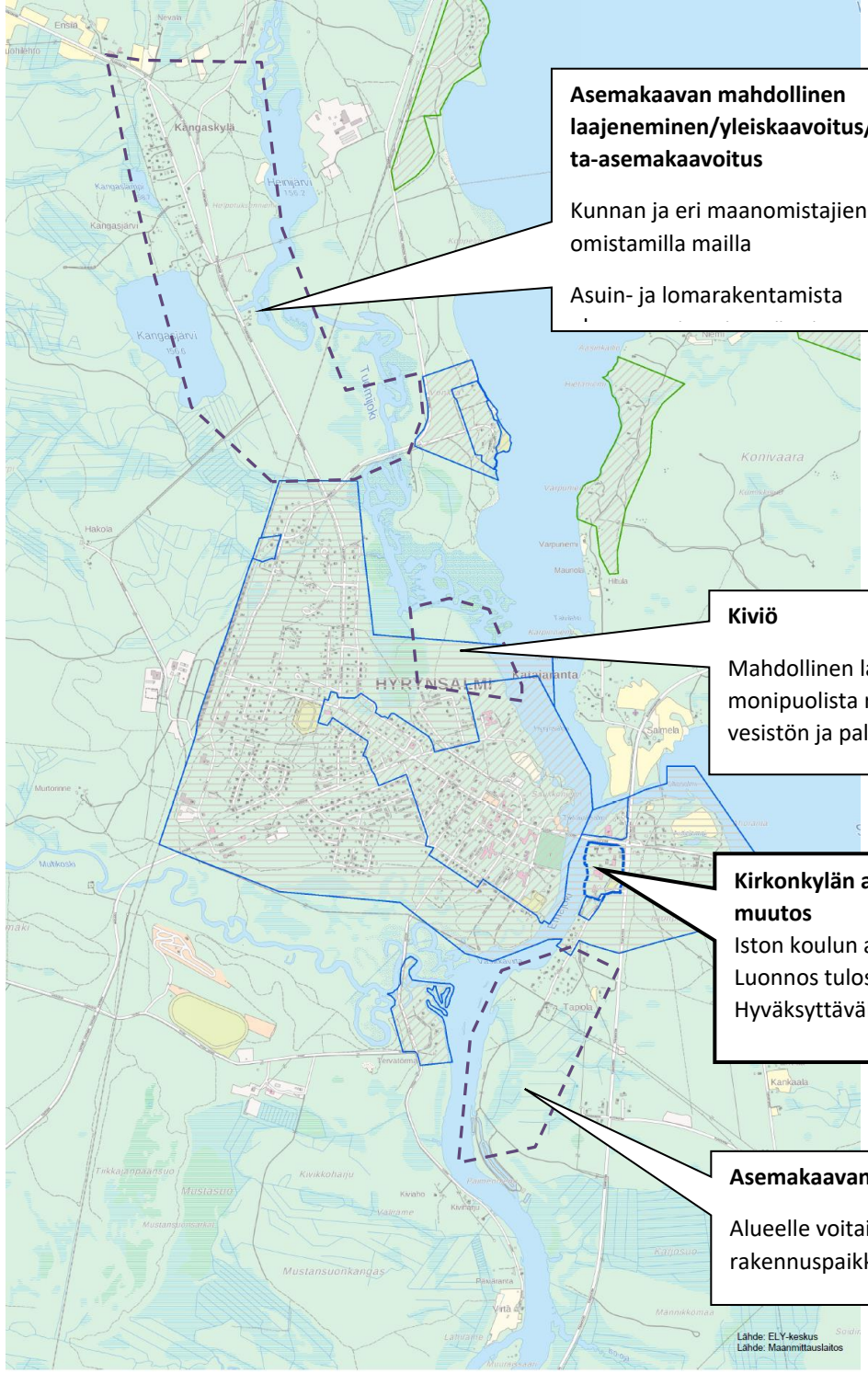
- Rakennusluvut myönnetty ehdollisina 6 kpl 18.6.2020, lainvoimaisia kaavan voimaantulon jälkeen
- Kaavassa voimala, 1 kpl

Kirkonkylän asemakaavat

Asemakaavoitus on yksityiskohtaisin maankäytön suunnittelun taso.

Asemakaavan tarkoitus on osoittaa yksityiskohtaisesti eri alueiden käyttötarkoitukset, esimerkiksi virkistysalueet, asumisen alueet, teollisuuden ja palvelujen alueet sekä ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä. Kunnan ajantasa-asetemakaavakartta koostuu useista eriaikoina laadituista kaavoista, kaavamuuoksista ja laajennuksista.

Hyrynsalmen keskustan ensimmäinen rakennuskaava on vahvistettu vuonna 1956. Siihen on tehty muutoksia ja laajennuksia Oheisen taulukon mukaisesti.

Asemakaavan mahdollinen laajeneminen/yleiskaavoitus/ranta-asetemakaavoitus
 Kunnan ja eri maanomistajien omistamilla mailla
 Asuin- ja lomarakentamista

Kiviö
 Mahdollinen laajenemisa-alue, monipuolista rakentamista vesistön ja palvelujen ääreen

Kirkonkylän asemakaavan muutos
 Ison koulun alue
 Luonnos tulossa nähtäville Hyväksyttäväksi 2021

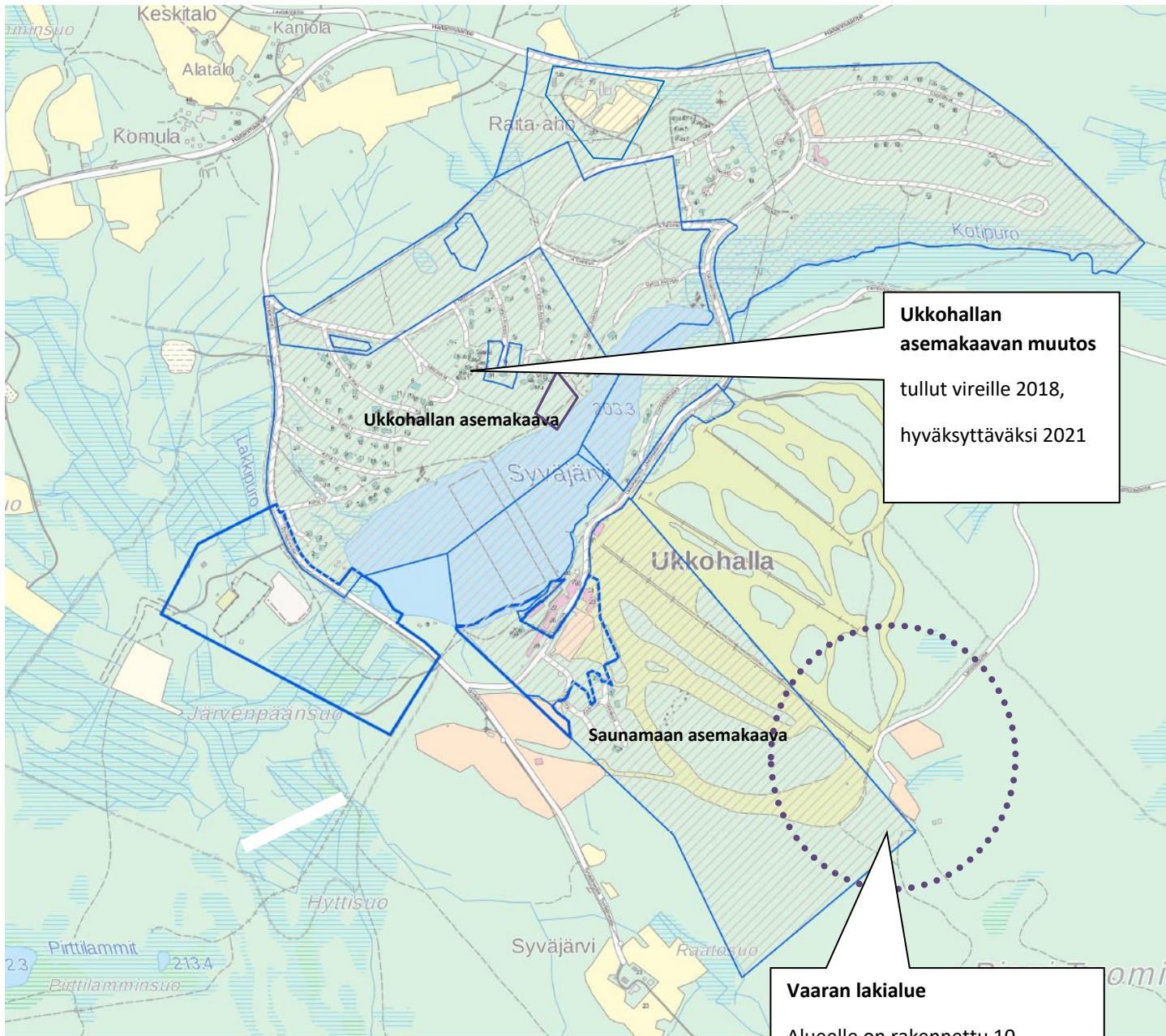
Asemakaavan laajennus
 Alueelle voitaisiin kaavoittaa uusia rakennuspaikkoja

KIRKONKYLÄ	Voimaan tulo
Näätäharjun rakennuskaava	1974
Tornimäen rakennuskaava	1977
Kiviön rakennuskaava	1979
Kirkonseutu poistettu rakennuskaavasta	1984
Isttonniemen rakennuskaava	1985
Asemanmäen rakennuskaava	1986
Kiviön rakennuskaavan muutos	1987
Isttonniemen rakennuskaavan muutos	1993
Ukkohallan rakennuskaava	1994
Valtatie 5 risteysalueen rakennuskaavan muutos	1996
Tervatörmän asemakaava	2002
Isttonniemi, kortteli 80	2002
Hyrynsalmen kirkonkylän asemakaavan muutos ja laajennus	2003
Isttonniemi, kortteli 79	2012
Asemanmäen asemakaava-alue, Vasara-Aho	
Kk:n asemakaava, Vonkka Kv hyv 28.8.2008	2008
Kk:n asemakaavan muutos, Vonkka,	2015

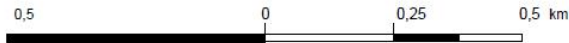
Ukkohallan asemakaavat

Ukkohallan ensimmäinen rakennuskaava on valmistunut 1994.

Ukkohallan asemakaavan muutos
tullut vireille 2018,
hyväksyttäväksi 2021

Vaaran lakialue
Alueelle on rakennettu 10
näköalamökkiä.
Alueelle laaditaan yleistarkastelu

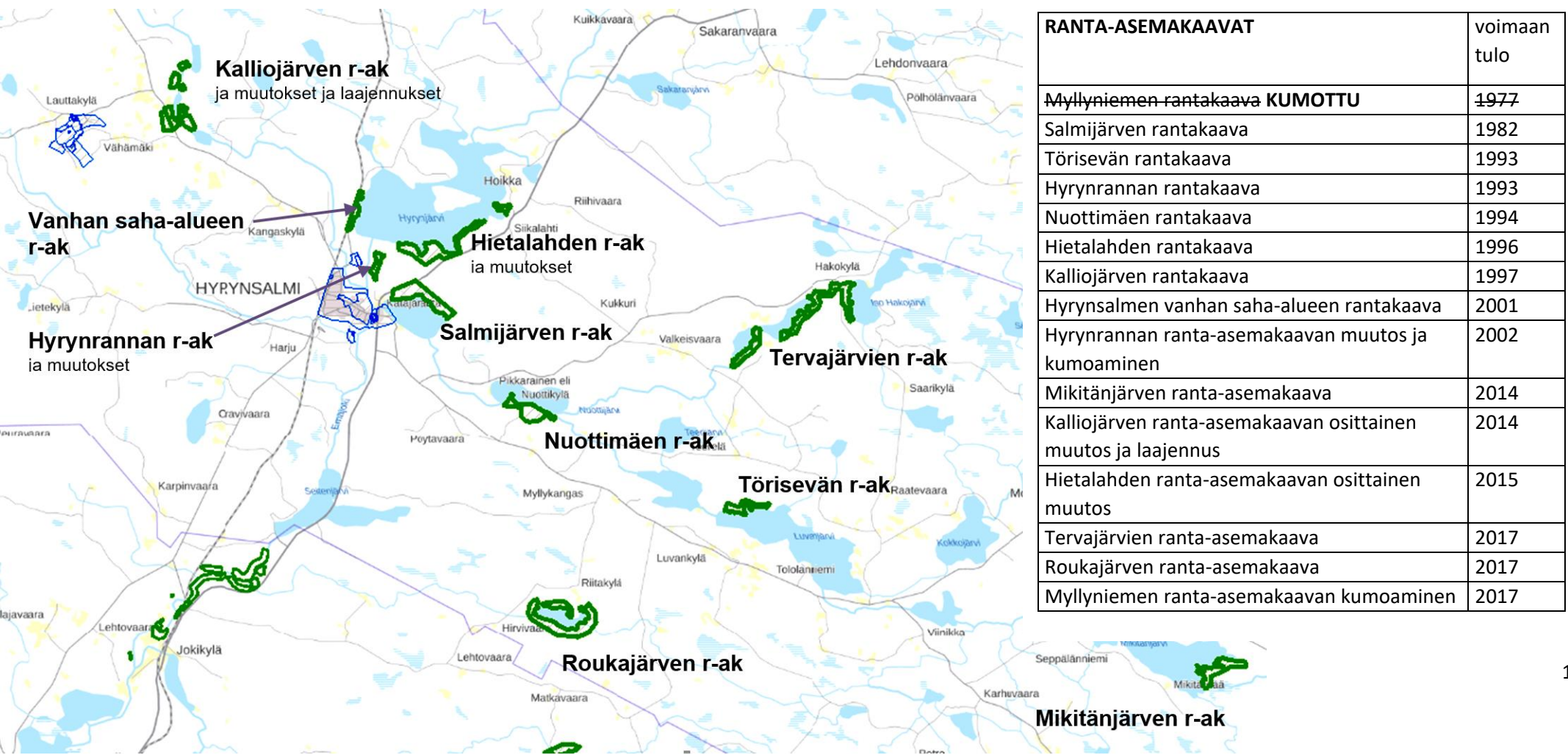

UKKOHALLA	voimaan tulo
Ukkohallan rakennuskaava	1994
Saunamaan asemakaava	2006
Ukkohallan asemakaavan muutos, kortteli 18	
Ukkohallan asemakaavan muutos (Syväjärven pohjoispuoli)	
Ukkohallan asemakaavan muutos (Syväjärven koillisosa)	
Ukkohallan ja Saunamaan asemakaavan muutos ja laajennus korttelit 61 ja 82	2018
Ukkohallan ja Saunamaan asemakaavojen osittainen muutos ja laajennus	2019
Ukkohallan asemakaavan muutos, kortteli 37, Raita-aho	2019

Ranta-asemakaava

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan ranta-alueet kuuluvat suunnittelutarpeen piiriin, jolloin uuden rakennuksen rakentaminen rannalle edellyttää asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Maanomistaja voi huolehtia ranta-asemakaavaa koskevan ehdotuksen laatimisesta omistamalleen ranta-alueelle. Ennen ranta-asemakaavoitukseen ryhtymistä on kuitenkin oltava yhteydessä kuntaa ja toimitettava kunnalle MRL 63 §:ssä tarkoitettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

RANTA-ASEMAKAAVAT	voimaan tulo
Myllyniemen rantakaava KUMOTTU	1977
Salmijärven rantakaava	1982
Törisevän rantakaava	1993
Hyryn rannan rantakaava	1993
Nuottimäen rantakaava	1994
Hietalahden rantakaava	1996
Kalliojärven rantakaava	1997
Hyrynsalmen vanhan saha-alueen rantakaava	2001
Hyryn rannan ranta-asemakaavan muutos ja kumoaminen	2002
Mikitänjärven ranta-asemakaava	2014
Kalliojärven ranta-asemakaavan osittainen muutos ja laajennus	2014
Hietalahden ranta-asemakaavan osittainen muutos	2015
Tervajärvien ranta-asemakaava	2017
Roukajärven ranta-asemakaava	2017
Myllyniemen ranta-asemakaavan kumoaminen	2017

Suunnittelutarvealueet Hyrynsalmella

Suunnittelutarvealueet edellyttävät yksityiskohtaista maankäytön suunnittelua.

Hyrynsalmen kunnan rakennusjärjestyksessä ei ole määritelty suunnittelutarvealueita. Lakisääteinen suunnittelutarvekynnys kuitenkin ylittyy mm. Kangasjärven alueella.

Maankäytön kehittämissuunnitelmat

Kirkonkylän alueelle laaditaan **kehittämissuunnitelma**.

Asemakaava-alueen laajentaminen on ollut esillä Iston alueelta etelän suuntaan. Alueelle tulisi asumista Emäjoen läheisyyteen. Lisäksi rakentamismahdollisuuksia selvitetään taajaman pohjoispuolella Kangasjärven ja Tuomijoen ranta-alueilla.

Rakennusjärjestys

Maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten lisäksi on noudatettava rakennusjärjestystä, joka on hyväksytty kunnanvaltuustossa 17.6.2013 ja ollut käytössä 1.8.2013 lähtien.

Rakennusjärjestyksessä on annettu paikallista rakentamista koskevia ohjeita mm. tarvittavista luvista, sallitun rakentamisen määrästä ja laadusta, rakennuspaikasta, vesihuollosta ja ympäristönsuojelusta.

Hyrynsalmella 19.1.2021

Ulla-Maija Oikarinen
aluearkkitehti